

Blaenoriaethau ar gyfer y flwyddyn sydd i ddod a'r tu hwnt

O Gynlluniau i Ddeilliannau

Mae'r flwyddyn sydd i ddod yn adeg bontio bwysig i Flaenau Gwent. Rhaid inni barhau i ddarparu gwasanaethau o ansawdd da o ddydd i ddydd a chyflawni'r ymrwymïadau a nodir yn ein Cynllun Corfforaethol, gan hefyd gyflymu'r newidiadau y mae eu hangen i ymateb i'r galw cynyddol, anghydraddoldeb cynyddol a phwysau ariannol parhaus.

Mae ein cyfeiriad teithio'n glir. Nid yw'r Cynllun Corfforaethol, ein huchelgeisiau Marmot, Bargen Blaenau Gwent, ein pum Cenhadaeth a'r ffederasiwn sy'n datblygu gyda Thorfaen yn rhaglenni ar wahân. Gyda'i gilydd, maent yn un dull o wella deilliannau, lleihau anghydraddoldebau a chryfhau cymunedau. Yn ganolog iddynt mae cred syml: bod newid parhaol yn digwydd pan fo gwasanaethau cyhoeddus, cymunedau, busnesau a phartnerïaid yn cydweithio gan roi sylw i'r deilliannau sydd o'r pwys mwyaf.

Felly nid creu mwy o strategaethau yw'r her ar gyfer 2026/27. Yr her yw sicrhau bod ein huchelgeisiau'n dylanwadu'n fwyfwy ar y penderfyniadau a wnawn, yr adnoddau yr ydym yn buddsoddi ynddynt a'r ffordd yr ydym yn gweithio, fel bod trigolion yn gweld gwahaniaeth pendant yn eu bywydau beunyddiol.

Cyflawni Ein Blaenoriaethau ar gyfer 2026/27

Mae'r Cynllun Corfforaethol yn nodi ein blaenoriaethau allweddol ar gyfer y flwyddyn sydd i ddod ac, am y tro cyntaf, mae'n gwreiddio egwyddorion Bargen Blaenau Gwent yn fwy uniongyrchol.

- **Dysgu a Chyfleoedd** – Gwellu deilliannau i blant a phobl ifanc, gyda phwyslais penodol ar gyrhaeddiad addysgol, presenoldeb yn yr ysgol ac adferiad ariannol; cefnogi dysgwyr sy'n agored i niwed; cynnal llwybrau ieuencid, sgiliau a chyflogadwyedd; a dechrau cyflawni cynlluniau ar gyfer adfywio, eiddo ac unedau busnes
- **Lleihau Anghydraddoldeb** - Cryfhau atal a chymorth cynnar, gan sicrhau bod pobl yn cael cymorth ar y cyfle cynharaf ac yn gallu parhau i fod yn annibynnol am yn hwy.
- **Meithrin cymunedau cryfach, mwy gwydn** - Cynyddu cyfranogiad, gwirfoddoli ac arweinyddiaeth gymunedol.
- **Cefnogi economi leol ffyniannus a lleoedd llewyrchus** - Adfywio, buddsoddi, datblygu sgiliau a thwf busnes.
- **Cyflawni ein hymrwymïadau o ran yr hinsawdd a natur** - Gwellu perfformiad ailgylchu a chefnogi'r broses o bontio i ddyfodol gwyrddach a mwy cynaliadwy.
- **Gwellu mynediad at wasanaethau'r Cyngor** - Cyfuno gwasanaethau digidol o ansawdd da â chymorth wyneb-yn-wyneb a chymunedol hygyrch.
- **Cynnal trefniadau llywodraethu cryf, gwydnwch ariannol a stiwardiaeth effeithiol ar adnoddau cyhoeddus.**

Mae'r blaenoriaethau hyn yn adlewyrchu'r cyfleoedd a'r heriau a adnabwyd trwy ein hunanasesiad blynyddol. Byddant yn parhau i fod yn ffocws ar gyfer ein trefniadau perfformiad trwy gydol y flwyddyn sydd i ddod.

Gwneud Atal yn Fusnes i Bawb

Mae atal yn parhau i fod yn ganolog i'n dull hirdymor.

Yn rhy aml, mae gofyn i wasanaethau cyhoeddus ymateb pan fo problemau eisoes wedi dod yn gymhleth ac yn gostus. Ein huchelgais yw symud ymdrech, adnoddau a phrosesau penderfynu tuag at ymyrryd yn gynharach ac atal, gan helpu pobl i fyw bywydau iachach, mwy annibynnol a boddhaus.

Mae hyn yn golygu deall a dylanwadu ar y ffactorau sy'n siapia cyfleoedd bywyd pobl, gan gynnwys addysg, cyflogaeth, tai, iechyd, cysylltiadau cymunedol ac amodau amgylcheddol. Mae'n ei gwneud yn ofynnol i ni edrych y tu hwnt i symptomau ac ymdrin ag achosion sylfaenol.

Yn ystod 2026/27 byddwn yn parhau i gryfhau'r cysylltiad rhwng atal, cynllunio gwasanaethau, comisiynu, cyllidebu a rheoli perfformiad. Byddwn yn gofyn yn fwyfwy a yw ein penderfyniadau'n lleihau'r galw yn y dyfodol, yn mynd i'r afael ag anghydraddoldeb ac yn gwella deilliannau hirdymor.

Ni fydd hyn wastad yn hawdd. Mae pwysau ariannol a galw cynyddol yn creu pwysau dealladwy i ganolbwyntio ar anghenion uniongyrchol. Fodd bynnag, er mwyn i ni greu gwasanaethau cyhoeddus cynaliadwy a gwella deilliannau dros amser, rhaid i atal aros yn ganolog i'n ffordd o feddwl, cynllunio a gweithredu.

Gweithio Gyda Chymunedau, Nid Dim Ond Darparu Iddynt

Mae Bergen Blaenau Gwent yn cynrychioli newid hirdymor yn y berthynas rhwng y Cyngor, trigolion, sefydliadau cymunedol, busnesau a phartneriaid.

Mae'n cydnabod nad dim ond derbynwyr gwasanaethau yw cymunedau. Mae ganddynt brofiad, gwybodaeth, perthnasoedd, arweinyddiaeth ac asedau sy'n hanfodol i wella deilliannau a chreu lleoedd cryfach.

Dros y flwyddyn nesaf byddwn yn parhau i symud y tu hwnt i ymgynghori a thuag at gydweithio gwirioneddol a chydgyfrifoldeb. Mae hyn yn golygu cefnogi arweinyddiaeth gymunedol, ehangu cyfleoedd gwirfoddoli, cryfhau partneriaethau lleol a chynnwys trigolion yn gynharach wrth lunio penderfyniadau, gwasanaethau a buddsoddiadau. Ni fydd llwyddiant yn cael ei fesur dim ond yn ôl faint o bobl rydyn ni'n ymgysylltu â hwy. Bydd llwyddiant yn cael ei fesur gan ystyried a yw cymunedau'n cael mwy o ddylanwad ar benderfyniadau, a yw capasiti lleol yn cael ei gryfhau ac a yw gweithredu ar y cyd yn helpu i wella deilliannau lleol.

Cryfhau'r Ffederasiwn

Mae ein partneriaeth gyda Thorfaen yn parhau i ddatblygu ac aeddfedu.

Mae'r model ffederal yn ymateb arloesol i lawer o'r heriau sy'n wynebu llywodraeth leol, gan gynnwys pwysau ariannol, prinderau yn y gweithlu, galw cynyddol am wasanaethau a'r angen am fwy o wydnwch sefydliadol.

Yn ystod 2026/27 byddwn yn parhau i gryfhau trefniadau arweinyddiaeth ar y cyd, alinio systemau a phrosesau lle y bo'n briodol, ac archwilio cyfleoedd ar gyfer cydweithio agosach lle y bo hyn yn dwyn manteision amlwg i drigolion.

Nid newid strwythurol er ei fwyn ei hun yw diben y ffederasiwn. Yn hytrach, creu'r capasiti, y gallu a'r gwydnwch y mae eu hangen i ymdrin â heriau cymhleth, cyflymu dysgu, lleihau dyblygu a buddsoddi mwy o egni mewn atal a gwella hirdymor ydyw.

Wrth i'r ffederasiwn esblygu, byddwn yn parhau i ganolbwyntio ar sicrhau bod atebolrwydd democrataidd lleol a hunaniaeth leol yn parhau i gael eu diogelu a'u cryfhau.

Adeiladu'r Sefydliad y Mae ei Angen Arnom

Mae gwireddu ein huchelgeisiau'n dibynnu ar ein pobl.

Trwy gydol 2026/27 byddwn yn parhau i fuddsoddi mewn datblygu arweinwyr, gallu'r gweithlu, sgiliau digidol, dysgu sefydliadol ac arloesi. Byddwn hefyd yn cwblhau gwaith gyda Thorfaen i sefydlu set

gyffredin o Werthoedd ac Ymddygiadau sy'n adlewyrchu'r diwylliant y mae arnom eisiau ei adeiladu ar draws y ffederasiwn.

Bydd y gwerthoedd hyn yn canolbwyntio ar:

- Weithio gyda phobl.
- Gweithio'n agored.
- Cydweithio i gyflawni.

Nid dim ond disgrifio'r diwylliant y mae arnom ni ei eisiau yw ein huchelgais, ond yn hytrach sicrhau bod ein hymddygiadau'n weladwy yn y ffordd yr ydym yn arwain, yn cydweithio, yn gwneud penderfyniadau ac yn gwasanaethu ein cymunedau bob dydd.

Ochr yn ochr â hyn, byddwn yn parhau i fuddsoddi mewn technolegau digidol, data a deallusrwydd artiffisial lle gallant wella gwasanaethau, cryfhau prosesau penderfynu, cynyddu cynhyrchiant a rhyddhau capasiti ar gyfer darparu gwasanaethau rheng-flaen.

Bob amser, bydd ein defnydd o dechnoleg yn parhau i ganolbwyntio ar wella deilliannau i bobl, gan hefyd sicrhau bod gwasanaethau'n parhau i fod yn hygyrch ac yn gynhwysol i'r holl drigolion.

Mesur yr Hyn sy'n Bwysig

Wrth i'n dull ddatblygu, rhaid i ni ganolbwyntio'n fwyfwy ar y deilliannau yr ydym yn eu dwyn yn hytrach na'r gweithgarwch yr ydym yn ei gyflawni. Ni fydd llwyddiant yn cael ei fesur yn ôl nifer y strategaethau, rhaglenni neu fentrau a gyflwynwn. Bydd yn cael ei fesur trwy ystyried a yw bywydau pobl yn gwella.

Dros y blynyddoedd sydd i ddod mae arnom eisiau gweld tystiolaeth ein bod ni'n:

- Lleihau anghydraddoldebau.
- Gwella disgwyliad oes iach.
- Cryfhau cymunedau.
- Cynyddu cyfranogiad ac arweinyddiaeth gymunedol.
- Gwella deilliannau addysgol.
- Cynorthwyo mwy o bobl i gael cyflogaeth dda.
- Lleihau'r galw y gellir ei osgoi ar wasanaethau cyhoeddus.
- Cynyddu buddsoddiad mewn atal.

Trwy ein dull Marmot, gan weithio gyda Chydweithrediad Ymchwil ar Benderfynyddion Iechyd Torfaen a fframwaith tystiolaeth ehangach, byddwn yn parhau i gryfhau ein dealltwriaeth am yr hyn sy'n gweithio, ble y mae deilliannau'n gwella a ble y mae angen gweithredu pellach.

Byddwn hefyd yn rhoi mwy o bwyslais ar ddysgu, gan sicrhau bod tystiolaeth, mewnwelediad a phrofiad yn cael eu defnyddio i fireinio a gwella ein dull gweithredu yn barhaus.

Y tu hwnt i 2026/27

Mae'r Cynllun Corfforaethol cyfredol yn rhedeg tan 2027. Yn dilyn yr etholiadau llywodraeth leol ym mis Mai 2027, bydd Cyngor newydd yn sefydlu ei flaenoriaethau ar gyfer y cyfnod cynllunio nesaf.

Er y bydd gweinyddiaethau'r dyfodol yn pennu eu blaenoriaethau eu hunain, ac iawn yw hynny, mae'r heriau hirdymor sy'n wynebu ein cymunedau yn annhebygol o newid yn sylweddol. Bydd anghydraddoldeb, newid demograffig, pwysau ariannol, deilliannau iechyd, gwydnwch economaidd, cynaliadwyedd amgylcheddol a llesiant cymunedol yn parhau i siapio penderfyniadau gwasanaethau cyhoeddus am flynyddoedd lawer i ddod.

Felly nid dim ond cyflawni'r cynllun presennol yw ein cyfrifoldeb ni, ond yn hytrach gadael sylfeini cryfach ar gyfer y dyfodol.

Mae arnom eisiau i'r Cyngor nesaf etifeddu sefydliad sy'n ariannol wydn, a arweinir gan dystiolaeth, sy'n canolbwyntio ar y gymuned ac sy'n gallu ymateb yn effeithiol i'r heriau sydd o'n blaenau. Yr hyn y mae arnom eisiau ei adael ar ein hôl yw cymunedau cryfach, partneriaethau cryfach a model gweithredu cryfach ar gyfer darparu gwasanaethau cyhoeddus.

Yn y pen draw, mae ein huchelgais yn dal i fod yn syml: creu cymunedau iachach, tecach a mwy gwydn lle gall pobl ffynnu.

Mae'r flwyddyn sydd i ddod yn gam pwysig arall ar y daith honno. Nid dim ond disgrifio'r dyfodol y mae arnom eisiau ei weld yw'r dasg yn awr, ond parhau i'w adeiladu gyda'n gilydd trwy'r penderfyniadau a wnawn, y perthnasoedd yr ydym yn eu datblygu a'r deilliannau yr ydym yn eu cyflawni.

**Cynhyrchwyd gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Blaenau Gwent
Hydref 2026**

I gael rhagor o wybodaeth neu i wneud sylwadau ar y ddogfen hon, cysylltwch â'r:

Tîm Perfformiad Corfforaethol

Y Swyddfeydd Cyffredinol

Ffordd y Gwaith Dur

Glynebwy

NP23 6AA

E-bost: pps@blaenau-gwent.gov.uk